

Vejledning vedr. minimums- og referencebudgetter

Med budgetberegneren kan du gå ind og beregne din families minimums- og/eller referencebudget.

Minimumsbudgettet angiver, hvad du skal have til rådighed om måneden – efter skat – for at opretholde et nødvendigt og beskedent forbrug i Danmark. Det betyder, at man skal have råd til at købe de fødevarer, som sundhedsstyrelsen anbefaler, at nødvendige goder anskaffes og købes ind billigst muligt, at man skal kunne have en bolig af en hvis størrelse, og at man skal have mulighed for begrænset deltagelse i sociale og samfundsmæssige sammenhænge.

Referencebudgettet angiver, hvad det koster at opretholde et almindeligt forbrug i Danmark.

Når du indtaster dine oplysninger i beregneren, skal du angive

- 1) hvem, der bor i husstanden, dvs. deres køn og alder,
- 2) hvor mange hjemmeboende børn du har, hvilket gøres for at kunne skelne mellem personer, som aldersmæssigt både kunne være børn og partner,
- 3) om du eller andre i husstanden har en bil,
- 4) om du har friplads i børneinstitution, og
- 5) hvor du bor, dvs. i hvilken region (1. Hovedstaden: Kbh og omegnskommuner 2. Sjælland 3. Syddanmark: Sønderjylland, Fyn, Lolland Falster og øerne 4. Midtjylland 5. Nordjylland).

Disse oplysninger bliver brugt til at beregne de udgifter og den boligstørrelse, som indgår i minimums- og referencebudgetterne.

Du skal være opmærksom på, at:

Budgetterne angiver den gennemsnitlige månedlige udgift. Omkostninger til køb af langvarige goder er spredt ud over en længere periode, således at de svarer til det, du skal lægge til side/spare op hver måned for at have råd til disse goder i det lange løb.

Budgettet er et eksempel, således at det valgte udvalg af varer og tjenester repræsenterer det, der almindeligvis indgår i et forbrug. Der kan være specifikke varer med i budgettet, som enkelte personer ikke bruger, men det antages, at de pågældende så bruger pengene på noget andet i stedet. Hvis man for eksempel ikke bruger en cykel, vil man måske bruge penge på flere busbilletter. Det kan også være, at man ikke går i biografen, men til gengæld bruger penge til at gå til koncert eller lignende.

Minimumsbudgettet omfatter ikke omkostninger til tobak, alkohol, særlige sygdomstilstande eller særlige diæter. Omkostninger til kiropraktor, fysioterapeut el. lign. medregnes heller ikke i budgettet.

Boligudgifterne er der betydelig usikkerhed på, da det er vanskeligt at fastsætte én pris på boliger. Variationen i boligpriser er således stor både imellem landsdele og indenfor samme by, og efter hvornår boligen er købt eller lejemalet indgået. I budgetterne er alle familier forudsat at være lejere, idet der dog tages hensyn til, hvor i landet, man bor.

Budgetterne omfatter individ- og husholdningsspecifikke udgifter.

Individspecifikke omkostninger:

Mad- og drikke omfatter udgifter til de madvarer mv., som indgår i 30 repræsentative madretter for danskere, idet de skal opfylde Sundhedsstyrelsens anbefalinger om bl.a. antal KJ og vitaminer. Minimumsbudgettet angiver dermed, hvad det som minimum koster at købe de føde- og drikkevarer, man skal bruge, når man har en vis alder og er mand eller kvinde. Tobak, alkohol og take-away mad er ikke med i minimumsbudgettet.

Beklædning og sko indeholder hverdagstøj, et sæt fint tøj, et sæt regntøj, et sæt vintertøj. Minimumsbudgettet inkluderer ikke udgifter til smykker, men mænd og kvinder over 30 år får dog et ur, som man har i 15 år.

Hygiejne og sundhed indeholder udgifter til soignering og håndkøbsmedicin, og der er budgetteret med en begrænset mængde make-up til kvinder. Parfume er ikke med i minimumsbudgettet.

Transport m. cykel og offentlig transport omfatter udgifter til en cykel med en levetid på 9 år, og enten udgifter til 10 korte ture om måneden med rejsekort, hvis man har bil, eller et månedskort til 3 zoner, hvis man ikke har bil.

Kultur og fritid på det individspecifikke område dækker over forbrug af mobiltelefon, løbetøj og -sko, gaver til 250 kr. om året, mv. Der er også budgetteret med 2 biografture og én tur i tivoli om året samt en teltferie i Danmark. Børn får et kontingent til at gå til en sport.

Spædbarnsudstyr dækker over omkostninger forbundet med anskaffelse af barnevogn, babytøj, bleer, og hvad der ellers har med spædbørn at gøre. Disse varer forudsættes i minimumsbudgettet primært at blive købt i Den Blå Avis.

Husholdningsspecifikke omkostninger

Dagligvarer dækker udgifter til indkøb og vedligeholdelse af husholdningsudstyr, såsom rengøringsmidler, elpærer osv. Disse varer forudsættes i minimumsbudgettet at blive anskaffet i de billigste tilgængelige supermarkeder.

Varige forbrugsgoder omfatter møbler, hårde hvidevarer og andet køkken- og boligudstyr. Det forudsættes, at man beholder disse goder over en længere periode. I minimumsbudgettet har man hverken en opvaskemaskine eller mikrobølgeovn.

Forsikring dækker i minimumsbudgettet over indbetaling til A-kasse, samt en almindelig familieforsikring.

Kultur og fritid inkluderer på husholdningsområdet udgifter til højtalere, computer, fjernsyn, et brætspil, et abonnement på internet samt enten en tv-pakke eller et abonnement på et par streaming tjenester.

Boligudgifterne omfatter udgifter til leje af en bolig, idet det er forudsat, at man bor på 60 m² plus 10 m² pr. ekstra person. For enlige under 30 år er det 50 m². Det angivne budgettal er beregnet ved at gange boligarealet med kvadratmeterpriser på almene boliger i forskellige områder i Danmark.

Supplerende boligudgifter dækker el, vand og varme. Disse udgifter tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelser.

Bil indgår ikke i minimumsbudgettet, men hvis man alligevel inkluderer en sådan, vil der kun være tale om driftsudgifter ikke udgifter til køb og afskrivning.

Hvordan budgetterne er lavet

Budgetterne er udarbejdet ved, at et ekspertpanel har vurderet, hvor mange varer og tjenester forskellige familiesammensætninger skal bruge. Vurderingen omfatter 10 forskellige udgiftstyper, hvor op til 1.000 forskellige varer er vurderet. Se mere herom i *bogen*.

Herefter har Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) indhentet priser på alle disse forskellige varer i forskellige danske supermarkeder og butikker.

Mængderne af varer, som ekspertpanelet har vurderet, gange priserne, som CASA har indhentet, giver budgetterne. For yderligere detaljer om de enkelte forbrugsområder mm., se notater herom hos CASA.

Hvordan budgetterne kan bruges

Budgetterne kan bruges til, at du kan vurdere dit aktuelle forbrug i forhold til et minimums- eller et referencebudget. Du kan således udgift for udgift finde ud af, om dit forbrug er større eller mindre end budgetterne.

Du kan også bruge budgetterne til at vurdere, hvad det vil koste at udvide husstanden med en partner eller børn, eller omvendt hvad det vil betyde udgiftsmæssigt, hvis du ikke længere har en partner. Du angiver så blot den familiestørrelse og sammensætning, der så ville være tale om, og sammenligner de således beregnede udgifter med dine aktuelle udgifter.